

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
Państwowa Szkoła Muzyczna I st.
im. Karola Kurpińskiego
we Wschowie
na rok szkolny 2024/2025

I.Podstawy ogóle programu wychowawczo-profilaktycznego. Część teoretyczna (trwała).

1. Preambuła

Program wychowawczo-profilaktyczny powstał w parciu o wizje i misje szkoły, po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców.

Przedstawia całościowo treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym podejmowane w szkole i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli oraz innych pracowników szkoły. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne. Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego jest wsparcie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

2. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.);
- Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 poz. 1481 i 2245);
- Ustawa o postępowaniu w sprawach małoletnich z 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2018 poz. 969);
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982 r.

(tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.)

- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2019 poz. 852);
- Kodeks Karny (art. 190a), RODO.
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut PSM I st. im. Karola Kurpińskiego we Wschowie.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie 04.2020 - 01.2021)

3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia we Wschowie jest szkoła o bogatych tradycjach. Powstała w 1976 roku. Szkoła prowadzi swą działalność we Wschowie przy ulicy Głogowskiej 11. Jest obiektem zabytkowym należącym do Skarbu Państwa. Szkoła liczy 100 uczniów. Zatrudnionych jest 18 nauczycieli. Szkoła nosi imię Karola Kurpińskiego urodzonego 18 kilometrów od Wschowy we Włoszakowicach. Szkoła ma swój hymn. Jest nim „Warszawianka Karola Kurpińskiego. Posiada swój sztandar i ceremoniał szkolny, który opisany jest w Statucie Szkoły (załącznik nr 1).

Do ważnych uroczystości należą:

- Uroczystość rozpoczęcia roku szkolnego;
- Uroczystość pasowania uczniów klas pierwszych;
- Obchody Święta Niepodległości;
- Konkurs i koncert kolęd;
- Konkursy instrumentalne: skrzypcowy „Tańczące smyczki” i pianistyczny „Za kotarą”;
- Dzień Patrona Szkoły;
- Estrada absolwentów;
- Uroczystość zakończenia roku szkolnego;
- Koncerty okolicznościowe.

Szkoła współpracuje z instytucjami kultury we Wschowie:

- Centrum Kultury i Rekreacji;
- Muzeum Ziemi Wschowskiej;

- Biblioteką Miejską;
- Urzędem Miasta i Gminy Wschowa;
- Kościołami, w których uczniowie i nauczyciele koncertują;
- Instytucjami kultury i władzami pobliskich miast, np. Sławy i Szlichtyngowej.

4. Misja i wizja Szkoły

Szkoła Muzyczna I stopnia we Wschowie jest placówką edukacyjną i kulturotwórczą w naszym mieście. Szkoła zapewnia sprzyjającą atmosferę, w której nauczyciele i rodzice wspólnie pracują nad rozwojem osobowości dziecka. Nauczyciele wprowadzają w świat muzyki, przygotowują do aktywnego udziału w życiu artystycznym, kulturalnym, społecznym. Szkoła wspiera uczniów szczególnie uzdolnionych i pomaga im w podejmowaniu decyzji o dalszym kształceniu. Szkoła wspiera również uczniów z problemami, pomagając je rozwiązać.

W oparciu o misję szkoły, dążymy do:

- profesjonalnego kształcenia umiejętności instrumentalnych;
- kształtowania wrażliwości twórczej i estetycznej;
- kształtowania systematyczności, odpowiedzialności za własny rozwój;
- pogłębiania współpracy z rodzicami;
- kontynuowania współpracy ze środowiskiem lokalnym;
- wspólnej pracy uczniów, rodziców i nauczycieli nad kształtowaniem pozytywnego wizerunku szkoły;
- zapewnienie uczniom i rodzicom pomocy w zakresie bezpieczeństwa w sieci, zapobieganiu przemocy, uzależnieniom oraz depresji.

5. Sylwetka absolwenta Szkoły.

Dążeniem szkoły muzycznej jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę:

- Posiada usystematyzowaną wiedzę.
- Posiada umiejętności dalszego samokształcenia oraz korzystania ze wszystkich dostępnych informacji – w tym korzystanie z Internetu.
- Potrafi pracować w zdalnym trybie nauczania oraz korzystać z platform edukacyjnych.

- Potrafi wykorzystywać swoje możliwości, zdolności i talenty.
- Jest tolerancyjny, odpowiedzialny, komunikatywny, życzliwy, szczerzy i otwarty na potrzeby innych.
- Wykształcił umiejętność samokontroli i samooceny, jest samokrytyczny, zna swoje mocne i słabe strony i potrafi nad nimi pracować.
- Jest wrażliwy na piękno otaczającego świata.
- Bierze aktywny udział w życiu kulturalnym i szanuje dziedzictwo kulturowe.
- Prezentuje wysoki poziom kultury osobistej i kultury słowa.
- Ma twórczy i krytyczny stosunek do rzeczywistości.
- Jest świadomy swojej wartości, osiąga swój cel z poszanowaniem potrzeb drugiego człowieka.
- Jest odporny na stres, zna mechanizmy jego działania.
- Jest odpowiedzialny za powierzone obszary działania oraz efekty pracy zespołowej.
- Jest obowiązkowy, słowny i konsekwentny.
- Potrafi być partnerem we wspólnej pracy, dąży do osiągnięcia sukcesu.
- Jest przygotowany do następnego etapu nauki.
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19).
- Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego).

6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej.

Trzema najważniejszymi wartościami dla społeczności Szkoły, stanowiącymi filary nauczania, są piękno, dobro i prawda.

Społeczność szkolna wskazała jako ważne również następujące wartości:

- uczciwość, szczerść, prawdomówność;
- poszanowanie godności, szacunek;
- sprawiedliwość;
- rzetelność i odpowiedzialność;
- życzliwość względem nauczycieli i kolegów;
- mądrość;
- przyjaźń;
- patriotyzm;
- odwagę;

- estetykę, w tym dbałość o strój koncertowy i odświętny;
- aktywność twórczą – kształtowanie i rozwijanie swojego talentu;
- dążenie do osiągnięcia najwyższych umiejętności, artystycznego sukcesu;
- prezentację sceniczną, obycie na scenie, opanowanie tremy podczas występu;
- kształtowanie umiejętności organizowania, oceniania oraz planowania i organizacji własnej pracy;
- wyrabianie nawyków sumienności i dokładności;
- wpajanie odpowiednich zachowań podczas pobytu w filharmonii i innych instytucjach kultury;
- troska o powierzone materiały dydaktyczne (nuty, instrumenty);
- nabycie umiejętności oceny własnych zdolności, zainteresowań i predyspozycji.

7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych.

a. Dyrektor szkoły:

- pomaga realizować programy i działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów;
- tworzy warunki sprzyjające efektywnej pracy wychowawczej i profilaktycznej;
- pozwala nauczycielom, rodzicom i uczniom na realny wpływ na jakość pracy wychowawczej;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”);
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia dla nauczycieli, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”);
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

b. Nauczyciel przedmiotu głównego:

- rozbudza zamiłowanie do muzykowania indywidualnego i zbiorowego;
- rozbudza potrzeby rozwijania uzdolnień i zainteresowań;

- kształtuje samodzielność;
- kształtuje potrzebę ciągłego doskonalenia się;
- kształtuje osobowość artystyczną;
- kształtuje aktywną postawę wobec kultury;
- rozbudza wyobraźnię muzyczną;
- rozbudza potrzebę twórczego wyrażania się;
- diagnozuje przyczyny niepowodzeń i trudności wychowawczych;
- wspiera uczniów w ich rozwoju poprzez spotkania i rozmowy;
- wspiera rodziców i uczniów w procesie dydaktycznym, pomaga realizować program profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy, cyberprzemocy, przeciwdziałania korupcji i poszanowania praw autorskich;
- czuwa nad wspomaganiami rozwoju ucznia wybitnie zdolnego przez wypracowanie strategii z dyrektorem i nauczycielami;
- przestrzega obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- przestrzega reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie pandemii COVID-19;
- udziela uczniom pomocy w przewyżczeniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, depresji i innych negatywnych skutków pandemii COVID-19.

c. Nauczyciel przedmiotów ogólnomuzycznych:

- uczy umiejętności współzycia z grupą rówieśniczą;
- kształtuje umiejętność zachowania dyscypliny;
- kształtuje umiejętność koncentracji;
- kształtuje postawę patriotyczną poprzez poznawanie roli polskich kompozytorów i wykonawców w rozwoju kultury europejskiej i światowej;
- rozbudza wyobraźnię i aktywność twórczą;
- kształtuje umiejętności logicznego i analitycznego myślenia;
- kształtuje umiejętność samodzielnego analizowania dzieł muzycznych;
- podkreśla wagę czynnego uczestnictwa w życiu koncertowym szkoły;
- kształtuje osobistą postawę wobec kultury narodowej, europejskiej i światowej;
- przestrzega obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;

- przestrzega reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie pandemii COVID-19;
- udziela uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, depresji i innych negatywnych skutków pandemii COVID-19.

d. **Rada Pedagogiczna:**

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami;
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

8. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego, cele strategiczne oraz pożądane efekty.

Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego:

Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowywania dzieci

Największe prawa wychowawcze mają rodzice/opiekunowie prawni

Na podstawie obserwacji i rozmów z rodzicami, uczniami, radą pedagogiczną, dokonuje się analizy potrzeb i zagrożeń szkoły

W realizacji programu biorą udział wszyscy członkowie szkolnej społeczności

Do najważniejszych celów strategicznych programu wychowawczo-profilaktycznego należy rozwój wszystkich sfer osobowości ucznia, tj.:

- sfera emocjonalna
- sfera fizyczna
- sfera społeczna
- sfera duchowa
- sfera intelektualna
- sfera moralna

Cel strategiczny: Rozwój emocjonalny ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
<p>1. Wzmocnienie relacji pomiędzy uczniami w klasie i szkole</p>	<p>- stworzenie odpowiedniej przyjaznej atmosfery w klasie oraz w szkole, -rozmowy z uczniem na tematy codzienne, w celu zbudowania przyjacielskiej relacji</p>	<p>Uczeń dobrze czuje się w szkole, z chęcią przychodzi na zajęcia Uczeń ufa nauczycielowi, który jest dla niego autorytetem</p>
<p>2. Stwarzanie możliwości swobodnego wyrażania emocji i uczuć przez ucznia,</p>	<p>- organizacja zajęć grupowych, zarówno związanych z wykonywaniem muzyki jak próby zespołów, orkiestry, warsztatów oraz imprez nie związanych nauką tj. piknik, wycieczka, itp.</p>	<p>Uczeń dobrze czuje się w grupie, wyraża swoje zdanie, potrafi podjąć współpracę z rówieśnikami</p>
<p>3. Nauka szacunku, zasad komunikacji międzyludzkiej, kultury osobistej</p>	<p>-przestrzeganie przez nauczyciela wszelkich norm kultury i wpajanie ich uczniom -rozmowy z uczniem na temat kultury, szacunku.</p>	<p>Uczeń wyróżnia się wysoką kulturą osobistą, potrafi docenić prace innych ludzi, przestrzega norm panujących w środowisku szkolnym oraz poza nim.</p>
<p>4. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem</p>	<p>-stworzenie możliwości koncertowania przed wyrozumiałą i odpowiednią publicznością -wytłumaczenie uczniowi natury koncertów i popisów</p>	<p>Uczeń nabiera pewności siebie, dobrze radzi sobie ze stresem podczas publicznych występów</p>

Cel strategiczny: Rozwój fizyczny ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Stworzenie warunków do realizacji zajęć w prawidłowych warunkach	-dostosowanie rozkładu zajęć, ich długości i przerw do wieku i możliwości ucznia	Uczeń korzysta z zajęć w pełni swoich możliwości
2. Troska o prawidłową postawę podczas gry na instrumencie	-obserwacja ucznia podczas gry, dawanie dobrego przykładu podczas prezentowania fragmentów	Uczeń posiada podczas gry prawidłową postawę ciała, unika dzięki temu problemów zdrowotnych związanych z jej brakiem
3. Krzewienie nawyków zdrowego stylu życia, higieny osobistej	-rozmowa z uczniem na temat szkodliwości używek, niezdrowej żywności -prezentacja zalet płynących ze zdrowego odżywiania	Uczeń prowadzi zdrowy styl życia
4. Rozwój koordynacji słuchowo-wzrokowo-ruchowej, poprawa pracy układu oddechowego	-zdolności te poprawia się podczas ćwiczenia na instrumencie oraz podczas zajęć z rytmiki i kształcenia słuchu	Uczeń wyróżnia się ponadprzeciętnymi umiejętnościami

Cel strategiczny: Rozwój społeczny ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Budowanie świadomości lokalnej	-udział ucznia w życiu kulturalnym Wschowy, występy na koncertach, uroczystościach państwowych i lokalnych	Uczeń posiada wiedzę na temat uroczystości organizowanych we Wschowie, utożsamia się z miastem
2. Umacnianie tradycji szkolnych	-czynny udział ucznia w uroczystościach i koncertach związanych z patronem szkoły,	Uczeń zna podstawowe informacje z życia patrona szkoły oraz jej historii.

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
3. Poznawanie przez ucznia środowiska lokalnego, działających organizacji i instytucji	-współpraca szkoły z lokalnymi instytucjami w celu wspólnego szerzenia kultury	Uczeń wie jakie instytucje kultury działają na terenie Wschowy, nawiązuje kontakty z ich przedstawicielami.
4. Nauka współpracy, zaufania, brania odpowiedzialności oraz pracy zespołowej	-gra w zespołach kameralnych, orkiestrze, wspólne próby zespołów	Uczeń potrafi współpracować z innymi muzykami, jest świadom odpowiedzialności związanej z graniem w zespole.

Cel strategiczny: Rozwój duchowy ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Wzmocnienie wrażliwości na dobro, prawdę, uczucia	-pogadanki na temat przyjaźni, kontaktów interpersonalnych, szacunku, etyki	Uczeń jest wrażliwy i otwarty na drugiego człowieka
2. Uwrażliwienie na piękno świata, muzyki, kultury	-organizacja wyjazdów na koncerty, wystawy, spektakle -słuchanie dzieł muzycznych	Uczeń docenia piękno otaczającego świata, interesuje się kulturą
3. Kształtowanie postawy twórczej	-praca nad interpretacją muzyki, grą na instrumencie	Uczeń potrafi grać utwory w sposób interesujący, „nadawać im duszę”

Cel strategiczny: Rozwój intelektualny ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Tworzenie warunków pozwalających na zaspokojenie potrzeb edukacyjnych, zdobycie wiedzy i umiejętności odpowiednich dla ucznia	-zajęcia indywidualne z instrumentu -poziom trudności dostosowany do ucznia -organizacja warsztatów, wykładów, konkursów, popisów	Uczeń rozwija się w odpowiednim dla niego tempie
2. Umożliwienie uczniom rozwoju zainteresowań w czasie zajęć i poza lekcjami	-w zależności od zainteresowań uczeń może grać solo, kameralnie lub w orkiestrze	
3. Rozbudzenie w uczniu chęci		

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
do rozwijania swoich zdolności 4. Rozwijanie procesów poznawczych uczniów	-dobór odpowiedniego, ciekawego repertuaru -odpowiednie podejście do ucznia -używanie metod aktywizujących procesy myślenia, pamięci itp.	

Cel strategiczny: Rozwój moralny ucznia

Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Efekty działań
1. Kształtowanie kultury osobistej ucznia, szacunku dla osób, kultury, obyczajów, dóbr materialnych	-rozmowy na tematy moralne, etyczne, przedstawienie norm kulturalnych panujących w określonej sytuacji, -wyjaśnienie na czym polega szacunek i dlaczego jest tak ważny	Uczeń wyróżnia się na tle swoich rówieśników poziomem kultury osobistej.
2. Tworzenie pełnej szacunku i zaufania relacji z nauczycielem, który staje się autorytetem	-dbanie o dobre relacje -wskazywanie granicy między uczniem a nauczycielem	Między uczniem i nauczycielem istnieje relacja „uczeń – mistrz”
3. Doskonalenie umiejętności podejmowania decyzji, planowania przyszłości, oceny wyborów	-angażowanie ucznia w projekty w szkolne i pozalekcyjne -przedstawienie plusów i minusów gry na instrumencie, możliwości pracy w zawodzie muzyka -rozmowa o przyszłości ucznia	Uczeń potrafi określić swoje plany na przyszłość

9. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego.

Program adresowany jest do uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia we Wschowie. Realizatorami programu są wszyscy nauczyciele przedmiotów głównych, nauczyciele przedmiotów teoretycznych, dyrekcja szkoły oraz pracownicy niepedagogiczni. Ważne ogniwo stanowią rodzice, którzy są aktywnymi realizatorami programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły. To rodzice pierwsi widzą problemy dziecka, pozytywnie je motywują, budują u dzieci poczucie własnej wartości, kształtują postawę kulturalnego zachowania się. Uczestniczą w procesie dydaktyczno – wychowawczym dzieci.

II. Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2024/2025. Część praktyczna (zmienna).

1. Odniesienie do ewaluacji programu z roku szkolnego 2023/2024.

Realizacja Szkolnego programu profilaktyczno – wychowawczego roku szkolnym 2023/2024 przebiegała zgodnie z planem. W szkole wszyscy nauczyciele realizują działania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły. Z przeprowadzonej ankiety dotyczącej pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin można wywnioskować że sytuacja jest dobra.

2. Priorytety wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2024/2025

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2024/2025

A. Współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych a nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych oraz wychowawcami burs

Uczeń szkoły artystycznej ma kontakt z szerokim gronem nauczycieli i wychowawców, zarówno w zakresie przedmiotów ogólnokształcących, artystycznych, jak i oddziaływań wychowawczych. Dla prawidłowego rozwoju i efektywnej edukacji uczniów niezbędna jest ścisła współpraca między nauczycielami wszystkich specjalności oraz wychowawcami. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wspomagania uczniów szczególnie uzdolnionych, ale o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów doświadczających trudności emocjonalnych lub wychowawczych. Zakres współpracy nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów artystycznych i wychowawcami powinien obejmować każdą sferę funkcjonowania uczniów, tzn. zarówno w wymiarze organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w wymiarze interwencji wynikających z doświadczenia

przez ucznia sytuacji trudnych oraz w wymiarze wspomagania jego rozwoju zarówno intelektualnego, poznawczego czy społecznego.

B. Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych

Zdrowie fizyczne uczniów szkół baletowych jest bardzo istotnym aspektem kształcenia artystycznego, bowiem dobra kondycja fizyczna stanowi fundament sprawności tanecznych. Natomiast problematyka zdrowia fizycznego wśród uczniów szkół muzycznych i plastycznych nie wybrzmiewa dostatecznie mocno, a temat jest ważny z punktu widzenia zarówno teraźniejszego, jak i przyszłego dobrostanu psychofizycznego artysty. Czynne uprawianie i uczenie się sztuki może wywoływać liczne urazy i przeciążenia fizyczne, które zalicza się do ryzyka zawodowego. Jednak o przeciwdziałaniu owemu ryzyku zarówno uczniowie, jak i nauczyciele przedmiotów artystycznych mają często wiedzę niewystarczającą. Dlatego wskazana jest ścisła współpraca w tym zakresie kadry pedagogicznej szkół artystycznych z nauczycielami wychowania fizycznego i/lub innymi specjalistami w zakresie zdrowia fizycznego, w celu pogłębienia i rozszerzenia katalogu dedykowanych ćwiczeń korekcyjnych, które podtrzymują dobrostan fizycznych uczniów szkół muzycznych, plastycznych i baletowych.

C. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tj. Dz.U. 2020 poz. 1449) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa arty-

stycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025. Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.

3. Diagnoza potrzeb i zagrożeń występujących w szkole

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę wyszczególniono listę problemów stanowiących zagrożenie w funkcjonowaniu szkoły:

Brak regularnego korzystania z dziennika elektronicznego przez rodziców

Wielu rodziców nie korzysta systematycznie z dziennika elektronicznego, co prowadzi do niedostatecznej wiedzy o postępach i trudnościach swoich dzieci. Niezapoznanie się z informacjami o ocenach, frekwencji i uwagach nauczycieli ogranicza możliwość szybkiej reakcji na problemy edukacyjne i wychowawcze, co negatywnie wpływa na rozwój uczniów.

Nieregularne wypełnianie dokumentacji szkolnej

Brak systematycznego prowadzenia dziennika, co utrudnia bieżącą kontrolę postępów uczniów oraz skuteczną komunikację między nauczycielami, rodzicami i dyrekcją. Nieregularność w dokumentowaniu wyników i obecności może prowadzić do błędów w ocenie postępów uczniów oraz utrudniać interwencje wychowawcze.

Niewystarczające zaangażowanie rodziców w proces edukacyjny dzieci

Niska frekwencja na zebraniach i spotkaniach z nauczycielami, a także brak regularnej kontroli dziennika przez rodziców, co ogranicza ich świadomość postępów i problemów uczniów. Brak zaangażowania rodziców utrudnia wsparcie dzieci w nauce i może prowadzić do narastania trudności edukacyjnych i wychowawczych.

Nierówne wsparcie uczniów o różnych poziomach umiejętności

Niewystarczające wsparcie dla uczniów słabszych, co może prowadzić do ich wykluczenia, braku motywacji i niskiej samooceny. Zbyt mały nacisk na indywidualne podejście do tych uczniów może skutkować ich dalszymi trudnościami edukacyjnymi oraz problemami emocjonalnymi.

Rozpoznanie tych zagrożeń pozwala na opracowanie działań profilaktycznych i wychowawczych, które będą wspierać zarówno rozwój edukacyjny, jak i społeczny uczniów, a także wzmacniać współpracę między nauczycielami, rodzicami i uczniami.

4. Cele programu profilaktyczno-wychowawczego w roku szkolnym 2024/2025

W celu wyeliminowania problemów szkoła podejmie następujące działania w roku szkolnym 2024/2025:

Zwiększenie zaangażowania rodziców w korzystanie z dziennika elektronicznego

Celem jest regularne przypominanie rodzicom o konieczności monitorowania dziennika elektronicznego w celu śledzenia postępów edukacyjnych i frekwencji swoich dzieci. Szkoła będzie systematycznie informować rodziców o możliwościach korzystania z dziennika, oferując także wsparcie techniczne oraz edukacyjne w zakresie jego obsługi, aby ułatwić regularny dostęp do informacji o dziecku.

Dbanie o terminowość i rzetelność dokumentacji

Celem jest zapewnienie systematycznego i sumiennego wypełniania dziennika zajęć, co ma na celu bieżącą kontrolę postępów uczniów. Regularna kontrola dziennika przez dyrektora szkoły wspiera ten proces, motywując nauczycieli do terminowego realizowania obowiązków administracyjnych.

Wsparcie uczniów w procesie edukacyjnym

Wspieranie uczniów poprzez ścisłą współpracę z rodzicami, polegającą na regularnej komunikacji oraz podejmowaniu wspólnych działań mających na celu poprawę wyników uczniów. Celem jest także zwiększenie świadomości rodziców o postępach dzieci poprzez systematyczne sprawdzanie dziennika oraz korzystanie z narzędzi ułatwiających komunikację (aplikacje).

Aktywizacja rodziców w procesie wychowawczym i edukacyjnym

Celem jest zwiększenie zaangażowania rodziców w życie szkoły oraz proces edukacyjny dzieci. Regularne organizowanie spotkań z nauczycielami przedmiotu głównego ma umożliwić rodzicom lepsze zrozumienie postępów oraz wyzwań, przed którymi stoi ich dziecko, co wpłynie na efektywność współpracy z nauczycielami.

Indywidualne podejście do uczniów z trudnościami

Głównym celem jest zwiększenie wsparcia dla uczniów słabszych, poprzez oferowanie im możliwości osiągnięcia sukcesu na miarę ich możliwości. Nauczyciele powinni skupić się na aktywizowaniu tych uczniów i zapewnieniu im warunków, w których będą mogli rozwijać swoje umiejętności, budując jednocześnie poczucie własnej wartości.

Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych

Na zajęciach grupowy zostanie przeprowadzona prezentacja odnośnie urazów oraz przeciążeń fizyczne, które zalicza się do ryzyka zawodowego. Zostaną również zaprezentowane ćwiczenia, które mogą pomóc w rozwiązaniu problemu. Dodatkowo nauczyciele instrumentu głównego zwrócą jeszcze większą uwagę uczniom na poprawną postawę.

Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Celem jest przeprowadzenie diagnozy czynników chroniących i ryzyka, a także zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych, zgodnie z Rozporządzeniem MEN. Diagnoza zostanie wykonana do 30 dni od rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025. Na podstawie wyników zostanie opracowany plan działań profilaktycznych, w tym dotyczących przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym, takim jak używanie substancji psychoaktywnych, alkoholu i innych środków odurzających.

5. Harmonogram zadań do realizacji w roku szkolnym 2024/2025

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń	- ustalenie i opracowanie planu oraz metod realizacji zadań wynikających z diagnozy planu wychowawczo-profilaktycznego	Wrzesień 2024	Dyrektor, nauczyciele, zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego
Rozpoznawanie potrzeb ucznia, jego środowiska oraz zapewnienie mu pomocy pedagogicznej, psychologicznej i zdrowotnej	- diagnoza środowiska domowego ucznia: przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wczesne wykrywanie przemocy wśród uczniów, ochronę ofiar przemocy, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”.	Cały rok szkolny	Nauczyciele
Diagnoza ryzyka związanego z używaniem	- rozpoznanie środowiska uczniowskiego, obserwacja dzieci i	Cały rok szkolny	Nauczyciele

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
środków odurzających, zachowań społecznych i przemocowych wśród uczniów.	młodzieży		
Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, zachowań społecznych i przemocowych wśród.	-rozmowy na zajęciach dotyczące negatywnych skutków używania środków odurzających -rozmowy z uczniami na temat zachowań społecznych i przemocowych mogących występować (lub występujących) w ich środowisku. Poinstruowanie ucznia w jaki sposób należy zachować się podczas takich sytuacji oraz komu należy zgłosić zaistniałe problemy -bieżące reagowanie na problemy zgłaszane przez uczniów	Cały rok szkolny	Nauczyciele
Budowanie dobrych relacji i ponowna integracja klasy. Przygotowanie	- aktywne uczestnictwo uczniów w koncertach i konkursach szkolnych	Cały rok szkolny	Dyrektor, nauczyciele

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
<p>uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie i środowisku szkolnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do aktywności w pracach społeczności szkolnej - przekazywanie wiedzy dotyczącej właściwej prezentacji ucznia podczas uroczystości, koncertów, imprez promujących szkołę - tworzenie atmosfery ukierunkowanej na pozytywne przeżywanie sukcesu własnego i innych członków społeczności szkolnej. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i niepowodzeniami. - objęcie opieką psychologiczną dzieci nie radzących sobie w sytuacjach trudnych. - integrowanie uczniów różnych klas instrumentalnych poprzez organizowanie wspólnych audycji i popisów klasowych 		

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	<ul style="list-style-type: none"> -organizowanie warsztatów - wycieczki szkolne, wyjazdy na koncerty pozaszkolne, np. do filharmonii, opery, zabawy szkolne organizowane przy współpracy z Samorządem Uczniowskim 		
<p>Zapobieganie zachowaniom ryzykownym:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zachowania agresywne i przestępcze -wczesna aktywność seksualna -samookaleczenia, tatuaże i inne działania destrukcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> - analiza sytuacji wychowawczych, frekwencji i wyników nauczania - stwarzanie sytuacji wychowawczych sprzyjających akceptacji siebie, wiary we własne siły, możliwości, prezentowanie własnych osiągnięć - uświadamianie skutków uzależnień - pogadanki w klasach - przygotowanie plakatów, gazetek tematycznych 	Cały rok szkolny wg potrzeb	Nauczyciele Samorząd Uczniowski
Profilaktyka ochrony zdrowia psychicznego	- zorganizowanie dla dzieci warsztatów z	Cały rok szkolny	Dyrektor Nauczyciele

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
uczniów szkół artystycznych	<p>psychologiem, poruszających najbardziej aktualne problemy, z jakimi obecnie borykają się uczniowie (stres, depresja, izolacja, budowanie relacji, emocje) oraz proponujących sposoby ich ograniczania bądź eliminowania</p> <p>- pogadanki na lekcjach, poruszające tematy profilaktyki ochrony zdrowia psychicznego</p>		
Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i treścią przed występami publicznymi	<p>- omawianie symptomów związanych ze stresem i treścią oraz sposobów radzenia sobie z nimi</p> <p>- przekazywanie uczniom metod relaksacyjnych, oddechowych i innych metod radzenia sobie ze stresem na zajęciach indywidualnych</p>	Cały rok szkolny	Nauczyciele instrumentu głównego

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	<ul style="list-style-type: none"> - umożliwianie uczniom częstego uczestniczenia jako wykonawcy i odbiorcy w koncertach, popisach klasowych, przesłuchaniach itp. - rozmowy indywidualne z rodzicami na temat radzenia sobie ze stresem i treścią 		
Współpraca z rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązywanie zaistniałych problemów edukacyjno-wychowawczych poprzez spotkania indywidualne rodziców z nauczycielami - zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły, pomoc w organizowaniu wyjazdów, wycieczek, uroczystości szkolnych i pozaszkolnych 	Cały rok szkolny	Dyrektor, nauczyciele, rodzice
Kształtowanie prawidłowych nawyków podczas występów	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy na temat występów, postawy na scenie oraz ubioru - prezentacja i analiza 	Cały rok szkolny	Nauczyciele instrumentu głównego

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	nagrań wideo koncertów muzyki klasycznej -nagrywanie koncertów ucznia oraz ich omawianie		
Zapewnienie opieki psychologiczno-pedagogicznej przed i podczas występów artystycznych uczniów.	-omawianie odpowiedniego przygotowania do występów na zajęciach (dobór odpowiedniego stroju, sposób przygotowania instrumentu do gry, zajęcie odpowiedniego miejsca na scenie, ukłon) -kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i tremą przed występami publicznymi -pomoc w przygotowaniu instrumentu oraz miejsca na scenie podczas koncertu -obecność nauczycieli podczas koncertów oraz wspieranie ucznia przed występem	Cały rok szkolny	Nauczyciele

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
Diagnoza ryzyka związanego z dyskryminacją wśród uczniów	- rozmowa z uczniami - przeprowadzenie anonimowej ankiety	Cały rok wg potrzeb	Nauczyciele
Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych.	-budowanie prawidłowej relacji mistrz-uczeń -tworzenie odpowiedniej i bezpiecznej interakcji -umiejętne słuchanie ucznia przez nauczycielom -reagowanie na komunikaty werbalne i niewerbalne -empatyczne podejście do ucznia uwzględniające wielopoziomową chęć poznania -umiejętność rozpoznawania potrzeb poznawczych ucznia	Cały rok	nauczyciele
Dbanie o terminowość i rzetelność dokumentacji	- Regularne, bieżące wypełnianie dziennika - Częste kontrole dziennika przez dyrektora	2-3 razy w semestrze	Nauczyciele, Dyrektor
Wsparcie uczniów w procesie edukacyjnym	- Regularny kontakt z rodzicami	Cały rok szkolny	Nauczyciele

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	<ul style="list-style-type: none"> - Rozmowa po każdych zajęciach z uczniami i rodzicami - Przypominanie rodzicom o sprawdzaniu dziennika 		
Zaangażowanie rodziców w proces wychowawczy	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wywiadówek z nauczycielem przedmiotu głównego - Przekazywanie rodzicom informacji o postępach uczniów - Ułatwienie korzystania z dziennika 	1 raz w semestrze	Nauczyciele przedmiotów, Dyrektor
Aktywizacja uczniów słabszych	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie wsparcia indywidualnego dla słabszych uczniów - Oferowanie dodatkowych konsultacji lub zajęć wyrównawczych 	Cały rok szkolny	Nauczyciele przedmiotów
Zwiększenie zaangażowania rodziców w korzystanie z dziennika elektronicznego	<ul style="list-style-type: none"> - Regularne przypomnienia dla rodziców o monitorowaniu dziennika - Szkolenia dla rodziców na temat korzystania z dziennika elektronicznego 	Co miesiąc	Dyrektor, Nauczyciele przedmiotów

Zadanie	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
	- Informowanie o aplikacji mobilnej		
Zachęcanie rodziców do odwiedzania szkoły	- Wysyłanie informacji poprzez dziennik elektroniczny oraz SMS dotyczących organizowanych wydarzeń, koncertów itp. - Informowanie rodziców o osiągnięciach i wyzwaniach ucznia	Wg potrzeb	Nauczyciele, Dyrektor
Profilaktyki zdrowia fizycznego	-Prezentacja na zajęciach grupowych -rozmowa z nauczycielami instrumentu głównego	Cały rok	Nauczyciele
Opracowanie i przedstawienie raportu z przeprowadzonych działań	- ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego	Czerwiec 2024	Dyrektor, nauczyciele, zespół do spraw ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

6. Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo–Profilaktycznego

Ewaluacja programu to systematyczne gromadzenie informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego należy zapoznać Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców.

Ewaluacja przeprowadzana jest poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
- analizę dokumentacji;
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- rozmowy z rodzicami;
- wymianę spostrzeżeń w zespołach powołanych przez dyrektora i nauczycieli;
- obserwację zachowań uczniów w różnych sytuacjach szkolnych.

III.Część formalno-prawna

1. Literatura przedmiotu.

U. Bissinger – Ćwierz, Raport: Jakość programów wychowawczych oraz szkolnych programów profilaktyki realizowanych w szkolnictwie artystycznym w roku szkolnym 2012/2013. CEA, Lublin 2013.

U. Bissinger – Ćwierz, Raport: Jakość programów wychowawczych oraz szkolnych programów profilaktyki realizowanych w szkolnictwie artystycznym – wybrane zagadnienia z raportu CEA. Zeszyty Psychologiczno – Pedagogiczne CEA, nr 2, Warszawa 2014.

U. Bissinger – Ćwierz, Profilaktyka uzależnień w szkolnictwie artystycznym – podsumowanie ogólnopolskiego projektu CEA. Zeszyty Psychologiczno – Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015.

J. Śmieszchalska – Profilaktyka dolegliwości wynikających ze specyfiki gry na instrumentach muzycznych – nowe wyzwanie dla nauczycieli. Zeszyty Psychologiczno – Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015.

M. Wieczorek, Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki. ORE, Warszawa 2018.

B. Wojtanowska – Janusz, Rola wsparcia psychologicznego w budowaniu odporności psychicznej uczniów szkół muzycznych. Zeszyt Psychologiczno – Pedagogiczny CEA, nr 4, Warszawa 2017

Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”

2. Formuła uchwalenia programu przez Radę Pedagogiczną

Program wychowawczo-profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Kurpińskiego we Wschowie został uchwalony przez Radę Pedagogiczną dnia ..... uchwałą nr ..... 2024/2025 r.

3. Formuła uchwalenia programu przez Radę Rodziców

Program wychowawczo-profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Kurpińskiego we Wschowie został uchwalony przez Radę Rodziców dnia ..... uchwałą nr .....
2024/2025 r.

4. Formuła zatwierdzenia programu przez Dyrektora szkoły

Program zatwierdzony przez Dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Kurpińskiego we Wschowie, pana Szymona Franka, dnia .....

pieczęć i podpis

Autorzy programu

Estera Biedrzycka

Remigiusz Kuropka

Antoni Nowak